To: (10)(2e) [(10)(2e)@rivm.nl]; (10)(2e) [(10)(2e)@rivm.nl]; (10)(2e) (10)(2e) [(10)(2e)@rivm.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Wed 4/1/2020 7:40:18 AM
Subject: RE: was er afstemming met KNMI?
Received: Wed 4/1/2020 7:40:19 AM

Ik ook niet. Ik vraag het nog even aan mijn collega's voor de zekerheid.
Groet, (10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Datum: 1 april 2020 om 09:25:11 CEST
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: RE: was er afstemming met KNMI?

Hoi (10)(2e)

Ik heb geen contact gehad met het KNMI. Ik ben heel benieuwd naar wie ze het bericht gestuurd hebben ter afstemming.

Vriendelijke groet,
(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Verzonden: woensdag 1 april 2020 09:06
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: was er afstemming met KNMI?

KNMI stelt dat wij geinformeerd zijn
herkennen wij dat? ik wist er niet van.
Graag zsm antwoord!

From: (10)(2e) (KNMI) <(10)(2e)@knmi.nl>
Sent: dinsdag 31 maart 2020 18:59
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e), (10)(2e) (KNMI) <(10)(2e)@knmi.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e), (10)(2e) (KNMI) <(10)(2e)@knmi.nl>
Subject: RE: berichtgeving over luchtkwaliteit.

Beste (10)(2e)

Dank voor je e-mail van 30 maart. We vinden het vervelend dat onze berichtgeving n.a.v. de metingen die verricht zijn met Tropomi bij het RIVM tot onvrede heeft geleid en aanleiding heeft gegeven tot vragen.

Wij zijn het er echter niet mee eens dat wij foutieve informatie gegeven zouden hebben of dat ons bericht onduidelijk is geweest. De journalisten waarmee wij gesproken hebben in binnen- en buitenland bleken de strekking van het KNMI bericht heel goed te begrijpen.

Mijn belangrijkste zorg is echter dat het bericht dat afgelopen vrijdag op de RIVM website is verschenen een tegenstelling tussen de Tropomi satellietdata en de data verkregen uit het landelijk meetnetwerk luchtkwaliteit (LML) lijkt te suggereren die er niet is. Hieronder zal ik dat nader toelichten aan de hand van de meegestuurde figuur (zie bijlage) die door mijn collega's (10)(2e) en (10)(2e) is samengesteld op basis van publiek toegankelijke data.

Deze e-mail (en de toelichting hieronder) is erop gericht om misverstanden zoals deze in de afgelopen dagen zijn ontstaan in de toekomst te voorkomen. Onze afdeling communicatie heeft RIVM communicatie en het ministerie (IenW) steeds van te voren

ingelicht. Helaas hebben wij geen aankondiging ontvangen van jullie bericht van afgelopen vrijdag, maar daar heb ik – gezien alle mediadrukte – alle begrip voor. Om dit in het vervolg beter te laten verlopen heb ik aan het einde van dit bericht een voorstel opgenomen hoe dit beter in te richten. Daar we zowel met de Directie Communicatie van IenW (DCO) als beleid contact hebben gehad lijkt het ons goed om ook richting hen met afgestemde boodschappen te komen.

Aanleiding berichtgeving KNMI
Het KNMI is benaderd door zowel ESA, onze opdrachtgever, als binnen- en buitenlandse journalisten nav het NASA bericht over de afname van de luchtvervuiling boven China tgv de COVID-19 quarantaine maatregelen gebaseerd op S5P/TROPOMI data. Men wilde weten of wij dit ook zagen, en wat we verder over de situatie in Europa zouden kunnen zeggen. En wat we boven Nederland zagen. En met welke percentages. Gezien onze publieke functie als Rijkskennisinstelling, onze eindverantwoordelijkheid voor het TROPOMI project, en onze rol als opdrachtnemer richting ESA kunnen wij dergelijke vragen niet negeren.

Inhoud van het bericht
Het bericht van het KNMI ging over de afname van stikstofdioxideconcentratie in de afgelopen weken in vergelijking met een vergelijkbare periode afgelopen jaar (2019) en in hoeverre dit wel of niet aan de quarantaine maatregelen tgv het coronavirus zouden kunnen worden toegeschreven.

Dit is heel duidelijk beschreven in de tekst. De afname in NO2 die we toekennen aan de maatregelen hebben een ruime marge, en liggen tussen de 20% en 60%. Dit onzekerheidsbereik reflecteert met name de invloed van het weer op de concentraties. De conclusie is gebaseerd op meerdere vergelijkingen, met onder andere OMI langjarige NO2 gemiddelden en de spreiding hierin, de TROPOMI maandgemiddelden voor 2019, en ook de analyse van data van de week voor 22 maart. In deze vergelijkingen wordt altijd gemiddeld over meerdere dagen. Welke vergelijking we ook doen, we komen altijd uit op lagere concentraties in de afgelopen weken. Het meest interessant is de vergelijking van de afgelopen week met 23-27 februari 2019. Afgelopen week was er vrijwel geen bewolking en (zuid)oosterwind, zodat we door de middeling over 5 dagen een heel gedetailleerde kaart van de concentraties over Nederland-België en het westen van Duisland konden maken. Bij zonnig, droog weer en aanvoer uit het oosten verwachten we normaal gesproken hoge concentraties NO2, zoals ook gezien in 2019, maar de metingen voor de afgelopen week in 2020 kwamen veel lager uit. De getallen die we genoemd hebben werden bovendien bevestigd door onze ESA en CAMS collega's.

Ons bericht op de KNMI website doet geen uitspraak over de vraag of de luchtvervuiling van de afgelopen week wel of niet hoog is of in die week is toegenomen. Het spreekt slechts over een vergelijking van data met die van vorig jaar en of dit wel of niet aan de quarantaine maatregelen toe te schrijven is.

Ook betreft het een gemiddelde over een week, wat veranderingen van dag op dag uitsluit, juist om toevallige weersinvloeden te neutraliseren. Wat dat betreft kan de door jullie opgestuurde tijdslijn niet direct vergeleken worden met onze weekgemiddelde NO2 kaarten.

We hebben ter vergelijking de metingen van het LML opgezocht voor zowel NO2, als PM10, als PM2.5 voor de huidige periode en de periode uit 2019 die ook voor de vergelijking van de satellietdata is gebruikt (zie attachment). Deze metingen bevestigen het beeld dat de luchtvervuiling nu veel lager is dan de luchtvervuiling in de onderzochte periode in 2019 onder vergelijkbare weersomstandigheden. In de link naar het LML netwerk is bovendien te zien dat het een tijdelijke verhoging van pm10 betreft (https://www.luchtmeetnet.nl/meetpunten?station=NL10636&component=PM10).

Ook verwijzen we graag naar een nieuwsbericht van het EEA over afnames van concentraties aan de grond in Europese steden, "Air pollution goes down as Europe takes hard measures to combat coronavirus", https://www.eea.europa.eu/highlights/air-pollution-goes-down-as

Wij concluderen daarom dat er geen sprake is van een tegenstelling tussen de LML en Tropomi data, maar dat deze data elkaar aanvullen. De LML data beschrijven de PM10 trend in de regio Utrecht vorige week, terwijl ons nieuwsbericht weekgemiddelde data in 2019 en 2020 vergelijkt onder vrijwel dezelfde weersomstandigheden. De meegestuurde data laten nu zien dat de vergelijking tussen de PM10 data in die zelfde twee periodes een vergelijkbare trend laten zien als de satellietdata.

Toekomst
In het vervolg zouden wij dergelijke misverstanden graag voorkomen. Om die reden zouden wij graag met het RIVM contact opnemen om de begeleidende tekst bij NO2-concentratie beelden van TROPOMI boven Nederland af te stemmen. Zoals gezegd is er wel degelijk contact gezocht door KNMI met RIVM. Onze communicatie afdeling heeft in beide gevallen de RIVM communicatie afdeling van te voren geïnformeerd. We hebben hier overigens geen reactie op gehad. Graag horen we welke contactpersoon bij het RIVM benaderd moet worden in geval het KNMI nieuwe berichten over TROPOMI NO2 concentratie metingen boven

Nederland naar buiten wil brengen.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

From: (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>
Sent: maandag 30 maart 2020 14:23
To: (10)(2e) (KNMI) < (10)(2e) @knmi.nl>
Cc: (10)(2e), (10)(2e) (KNMI) < (10)(2e) @knmi.nl>; (10)(2e) < (10)(2e) @rivm.nl>
Subject: berichtgeving over luchtkwaliteit.

Beste (10)(2e)

Vorige week bracht het KNMI een nieuwsbericht over de luchtkwaliteit. Op basis daarvan zijn verschillende artikelen in de pers gekomen dat de lucht in Nederland veel schoner is. De luchtverontreiniging zou 20 tot 60% afgenomen zijn, volgens een citaat van Pieternel.

Wij zijn niet blij met deze berichtgeving.
Deze geeft namelijk een onjuist beeld van de feitelijke situatie. De tijdelijke verlaging van de emissies naar lucht door corona-maatregelen schatten wij tussen de 10% en 20%. Bovendien was de afgelopen weken is de lucht in NL helemaal niet schoner. Integendeel, de gemeten concentraties lagen hoger. Een illustratie hiervan stuur ik mee (gekozen meetpunt in Utrecht is stedelijk, daar zou de afname relatief het sterkst waarneembaar moeten zijn).

De verwarrende berichtgeving van het KNMI leidt momenteel tot veel discussie op media en van beleid hoe het zit met de luchtkwaliteit. Dan moeten wij uitleggen wat er aan de hand is en dat wij de mening van het KNMI niet delen. Dat is erg onhandig in een maatschappelijk en beleidsmatig gevoelig dossier van luchtkwaliteit en stikstof. Ja, natuurlijk begrijpen wij wat er aan de hand is. Het gaat om een beeld van stikstofdioxiden in de totale, door de satelliet gemeten luchtlaag en niet om de fijnstof concentraties in de leefomgeving. Maar die uitleg ontbreekt.

Ik kan me voorstellen dat jullie graag beelden van de satellietmetingen naar buiten brengen. Maar ik verzoek om de nieuwsberichten daarover in de toekomst zorgvuldiger op te stellen. Voor afstemming daarover zijn wij altijd beschikbaar.

met vriendelijke groet,
(10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen* begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*